

Aspekty prawne chwytania i hodowli mrówek objętych ochroną gatunkową w Polsce.

Opracował: Marcin Florkowski, 31.07.2017

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) gatunki zwierząt:
 - a) objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
 - b) objętych ochroną częściową,**
 - c) objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
 - d) wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania;
- 2) właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt zakazy i odstępstwa od zakazów;
- 3) sposoby ochrony gatunków, w tym wielkość stref ochrony.

§ 2. Gatunki zwierząt, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a, są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Gatunki zwierząt, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Gatunki zwierząt, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c, oraz sposoby ich pozyskiwania są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

Fragment załącznika 2, czyli gatunków objętych ochroną częściową (jedynie mrówki objęte ochroną):

180.	mrówka północna (4)	<i>Formica aquilonia</i>
181.	mrówka smętlica (4)	<i>Formica lugubris</i>
182.	mrówka ćmawa (4)	<i>Formica polyctena</i>
183.	mrówka łąkowa (4)	<i>Formica pratensis</i>
184.	mrówka rudnica (m. ruda) (4)	<i>Formica rufa</i>
185.	mrówka pniakowa (4)	<i>Formica truncorum</i>

(4) – gatunek, którego dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 9 pkt 6.

§ 6. 1. W stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych **ochroną ścisłą oraz częściową**, o których mowa w lp. 1–478 i 480–592 w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz w **lp. 1–210 w załączniku nr 2** do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;**
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych;
- 4) transportu;
- 5) chowu;**
- 6) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;**
- 7) niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;
- 8) niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień;
- 9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień;
- 10) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków;**
- 11) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 12) umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;**
- 13) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.**

§ 9. Wprowadza się następujące odstępstwa od zakazów:

6) zakazy przetrzymywania, posiadania, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny, a także wywożenia poza granicę państwa, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 6, 10 i 11 oraz w § 7 pkt 4–6, nie dotyczą okazów gatunków pozyskanych poza granicą państwa i wwiezionych z zagranicy na podstawie zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oznaczonych symbolem (4) w załączniku nr 2 do rozporządzenia;

Źródło: <http://www.dziennikustaw.gov.pl/du/2016/2183/1>

Dz.U. 1997 Nr 88 poz. 553
U S T A W A
z dnia 6 czerwca 1997 r.
Kodeks karny

Art. 181. § 1. Kto powoduje zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Kto, wbrew przepisom obowiązującym na terenie objętym ochroną, niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta powodując istotną szkodę, **podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.**

§ 3. **Karze określonej w § 2 podlega także ten**, kto niezależnie od miejsca czynu niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta pozostające **pod ochroną gatunkową** powodując istotną szkodę.

§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 5. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 2 lub 3 działa nieumyślnie, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Źródło: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19970880553> (tekst ujednolicony)

Dz.U. 2004 Nr 92 poz. 880
U S T A W A
z dnia 16 kwietnia 2004 r.
o ochronie przyrody

Art. 127a. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, **wchodzi w posiadanie** okazów roślin, zwierząt, grzybów **objętych ochroną gatunkową** w liczbie większej niż nieznaczna, w takich warunkach lub w taki sposób, że ma to wpływ na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku, podlega karze pozbawienia wolności **od 3 miesięcy do lat 5.**
2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 128a. 1. **Kto handluje okazami gatunku podlegającego ochronie** na podstawie przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1, w liczbie większej niż nieznaczna, w takich warunkach lub w taki sposób, że ma to wpływ na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku, podlega karze pozbawienia wolności **od 3 miesięcy do lat 5.**

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 129. W razie ukarania za wykroczenie określone w art. 127 albo w art. 131 lub skazania za przestępstwo określone w art. 127a, art. 128 albo w art. 128a sąd może orzec:

- 1) **przepadek przedmiotów** służących do popełnienia wykroczenia lub przestępstwa oraz przedmiotów, roślin, zwierząt lub grzybów pochodzących z wykroczenia lub przestępstwa, chociażby nie stanowiły własności sprawcy;
- 2) obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego, a jeśli obowiązek taki nie byłby wykonalny – **nawiązkę do wysokości 10 000 złotych** na rzecz organizacji społecznej działającej w zakresie ochrony przyrody lub właściwego, ze względu na miejsce popełnienia wykroczenia lub przestępstwa, wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Źródło: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20040920880> (tekst ujednolicony)